

14. Основи етикету та іміджу сучасного студента

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

ІМЕНІ

Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А. Кузнецова
2 вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕТИКЕТУ ТА ІМІДЖУ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Ступінь бакалавра

(для вільного вибору студентів 1 курсу МНУ імені В.О. Сухомлинського)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма дисципліни вільного вибору «Основи етикету та іміджу сучасного студента» (для вільного вибору студентів I курсу МНУ імені В.О. Сухомлинського)

Розробник: Дрозд Олена Володимирівна – старший викладач кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, канд. пед. наук _____ (Дрозд О.В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та інклюзивної освіти

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ д.п.н, професор Хайруддінов М.А.

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету дошкільної та початкової освіти

Протокол від « 29 » серпня 2019 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ ()

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «2» вересня 2019 року № 2

Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Кузнецова О.А.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів–5	Галузь знань 01 Освіта	Варіативна
	Спеціальність	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: «Дослідження індивідуально-типологічних властивостей особистості» (за вибором); індивідуально-творче завдання: «Моє життєве кредо», творчий конкурс		<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
<i>Семестр</i>		
2-й		
Загальна кількість годин – 90 год.		<i>Лекції</i>
		20 год.
<i>Практичні, семінарські</i>		
30 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,7 самостійної роботи студента – 3 год.	Ступінь бакалавра	<i>Самостійна робота</i>
		100 год.
		Вид контролю: іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 150 год: 50 год – аудиторні заняття, 100 год – самостійна робота (30% / 70%).

2. Мета та завдання навчальної дисциплін

Навчальна дисципліна «Основи етикету та іміджу сучасного студента» є варіативною при підготовці студентів 1 курсу університету і входить до циклу соціально-психологічних дисциплін, що вивчаються майбутніми фахівцями.

Мета вивчення дисципліни – ознайомлення майбутніх фахівців із мистецтвом етикету, особливостями сучасного стилю спілкування. Формування у студентів систематизованих теоретичних знань і практичних умінь щодо культури спілкування, такту, сугестивних здібностей, майстерності володіти тонкощами сучасного іміджу та безконфліктної взаємодії. Прищеплення студентській молоді навичок догляду за зовнішністю, пошуку власного стилю, виховання почуття власної гідності.

Завдання викладання дисципліни – показати майбутнім фахівцям роль гармонійної взаємодії особистості з її соціальним оточенням, атмосферою в колективі, соціальними групами, пробудити інтерес до мистецтва етикету, сприяти самовихованню, самоосвіті та особистісному зростанню суб'єктів освітньої діяльності.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- Здатність до узагальнення, сприйняття інформації, оволодіння культурою мислення, аналізу, сприйняття інформації.

- Здатність до саморозвитку, підвищення кваліфікації, застосування психологічних знань для вирішення завдань суспільного, національно-державного і особистісного розвитку, проблем соціального благополуччя.

II. Фахові:

- Здатність бути готовим до реалізації набутих знань в практичній діяльності.

- Здатність до професійного спілкування як діалогу і вміння реалізувати вимоги діалогової взаємодії на засадах толерантності.

- Здатність представляти результати дослідження у формах звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень.

- Здатність володіти мистецтвом навіювання і переконування;

- Здатність акумулювати та адаптувати зовнішній вигляд, доцільно використовувати невербальні засоби спілкування для створення позитивного професійного іміджу;

- Здатність дотримуватися принципів тактовності (як почуття міри), вміння будувати «Я-висловлювання», володіння прийомами етичного захисту.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Сучасний контекст загальнолюдських цінностей.

Тема 1. Кожна людина – виняток! «Декларація прав людини». «Що таке стереотип і як його здолати»? «Духовні цінності українців». «Свобода. Відповідальність. Обов'язок». Міжнародна програма «Молодь».

Тема 2. Толерантність як професійна якість сучасного європейського фахівця. «Декларація принципів толерантності». Толерантність як запорука миру. Роль толерантності в системі загальнолюдських цінностей. Толерантність як професійна якість сучасного європейського фахівця. Толерантне спілкування як основа коректної безконфліктної взаємодії.

Тема 3. Морально-етичні проблеми людства. Морально-етична орієнтація розвитку суспільства. Зв'язок загальнолюдських моральних цінностей із особистісним характером моралі. Поняття про систему цінностей і потреб (за А. Маслоу). «Смертна кара. За чи проти?». Поняття евтаназії. Ефект Пігмаліона, Ефект Голема, Ефект Плацебо, технологія «Вікна Овертона».

Кредит 2. Етика і психологія міжособистісних відносин як модна тенденція сучасності.

Тема 1. Етикет у різних сферах життєдіяльності людини. Етичні принципи і норми. Проблема прийняття і підтримки жебраків, хворих, літніх людей, полонених. Слов'янський менталітет і моральність. Розвиток етичних традицій в Україні. Значення етикету в різних сферах життєдіяльності людини. Світовий етикет.

Тема 2. Вікова періодизація психічного розвитку: Ж. Піаже, Е. Еріксон, Д. Ельконін. Місце юнацького віку у віковій психології. Психологічні новоутворення, кризи. Особливості соціалізації особистості в сучасному світі. Субкультура як особлива форма організації молоді. Поняття «норми» як функціонального оптимального показника.

Тема 3. Імідж сучасного студента. Зовнішній вигляд та поведінка студента. Позитивний образ молодої людини. Авторитет. Організаторські здібності, оптимізм, почуття гумору, уміння працювати з різновіковим колективом як вияв професійного іміджу. Цифрова грамотність студентів. Інтелігентність як інтегральний показник сучасного фахівця.

Кредит 3. Майстерність спілкування – ключ до порозуміння

Тема 1. Мовлення і комунікативна компетентність студента. [Основи техніки мовлення.](#) [Дихання.](#) [Дикція.](#) [Виразність мовлення.](#) [Культура спілкування.](#) [Тактовність як вияв культури спілкування.](#) Стиль спілкування. [Переконування і навіювання.](#) Техніки НЛП.

Тема 2. [Майстерність управління собою.](#) [Основи техніки саморегуляції.](#) [Основи техніки мовлення.](#) [Дихання.](#) [Дикція.](#) Майстерність у керуванні власним психічним самопочуттям. Психологічний проєктор: Перегляд китайського фільму «Весна. Лето. Осень. Зима...и снова Весна», індійського фільму «Звёздочки на Земле», американського фільму «Форрест Гамп» із подальшим аналізом і обговоренням. Робота з притчами за книгою Хорхе Букая «Я хочу рассказать вам о...»

Тема 3. Вибір оптимальної стратегії взаємодії. Організація і проведення індивідуальної бесіди. Особливості побудови діалогової взаємодії. Активне слухання як талант. Професійні секрети майстрів. Психологічний практикум. Кокологія. Проективна методика «Куб у пустелі» (testkub.ru). Визначення власного Соціотипу (<http://m/socionika.info.test.html>)

Кредит 4. Екзистенційні проблеми молоді.

Тема 1. Розвиток навичок постановки життєвих цілей. Формування життєвої стратегії. Робота з життєвою перспективою, формування образу бажаного майбутнього і пошук шляхів до нього. Робота з усвідомлення власних життєвих цінностей та сенсів, переведення дефіциту в ресурс, пошук нових внутрішніх ресурсів. **Ідея самоповаги:** З.Фрейд: «Якщо я сьогодні поступлюся вам у слові, то завтра я поступлюся по суті». У всіх нас свій шлях, і ніхто не зможе пройти за нас цей шлях! Поема Ліни Костенко «Крила». Вірш В. Симоненка «Ти знаєш, що ти людина?».

Тема 2. Конфліктні ситуації та методи їх вирішення. «Батьки та діти». Конфлікти поколінь. «Закон зворотного зв'язку». Протиріччя міжособистісної взаємодії і бар'єри в спілкуванні, їхні причини та шляхи регулювання. Навчання майбутніх фахівців управління конфліктними ситуаціями і вирішення конфліктів.

Тема 3. Емоційне вигорання і шляхи його запобігання. Психологічні чинники емоційного вигорання. Психологічні інструменти протистояння емоційному вигоранню. Антикризисний фахівець у сучасному соціумі.

Кредит 5. Сучасні техніки самопізнання.

Тема 1. Самовиховання як фактор формування особистості. Сутність поняття самооцінка. Види самооцінки. Фактори, що впливають на формування самооцінки

особистості. Почуття власної гідності педагога. Зрілість як критерій розвитку та саморозвитку особистості. Методики самоорганізування (самопроекування) особистості.

Тема 2. Підходи до класифікації ігор. Еволюція гри на різних етапах розвитку особистості. Рефлексивно-експліцитий метод у вихованні особистості (за І. Бехом). Автопортрет. Тренінг особистісного зростання. Корекційно-розвивальні ігри.

Тема 3. Клуб цікавих зустрічей. Косметолог. Стилист. Лікар-гінеколог.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Сучасний контекст загальнолюдських цінностей						
Тема 1. Кожна людина – виняток!	9	2	2			5
Тема 2. Толерантність як професійна якість сучасного європейського фахівця	14	2	2			10
Тема 3. Морально-етичні проблеми людства.	7		2			5
Разом за кредитом 1	30	4	6			20
Кредит 2. Етика і психологія міжособистісних відносин як модна тенденція сучасності						
Тема 1. Етикет у різних сферах життєдіяльності людини	11	2	2			7
Тема 2. Вікова періодизація психічного розвитку	5		2			3
Тема 3. Імідж сучасного студента	14	2	2			10
Разом за кредитом 2	30	4	6			20
Кредит 3. Майстерність спілкування – ключ до порозуміння						
Тема 1. Мовлення і комунікативна компетентність студента	16	2	2			12
Тема 2. Майстерність управління собою.	12	2	2			8
Тема 3. Вибір оптимальної стратегії взаємодії	2		2			

Разом за кредитом 3	30	4	6			20
Кредит 4. Екзистенційні проблеми молоді.						
Тема 1. Розвиток навичок постановки життєвих цілей	12		2			10
Тема 2. Конфліктні ситуації та методи їх вирішення	4	2	2			
Тема 3. Емоційне вигорання і шляхи його запобігання.	14	2	2			10
Разом за кредитом 4	30	4	6			20
Кредит 5. Сучасні техніки самопізнання.						
Тема 1. Самовиховання як фактор формування особистості.	14	2	2			10
Тема 2. Підходи до класифікації ігор.	14	2	2			10
Тема 3. Клуб цікавих зустрічей.	2		2			
Разом за кредитом 5	30	4	6			20
Всього годин	150	20	30			100

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1		6
1.	Сучасний контекст загальнолюдських цінностей	2
2.	Толерантність як європейська цінність	2
3.	Морально-етичні проблеми людства	2
Кредит 2		6
4.	Значення етикету в різних сферах життєдіяльності людини. Світовий етикет	2
5.	Особливості соціалізації особистості в сучасному світі	2
6.	Імідж сучасного студента	2

	Кредит 3	6
7.	Мовлення і комунікативна компетентність студента	2
8.	Майстерність управління собою	2
9.	Вибір оптимальної стратегії взаємодії	2
	Кредит 4	6
10.	Формування життєвої стратегії	2
11.	Конфліктні ситуації та методи їх вирішення	2
12.	Психологічні інструменти протистояння емоційному вигорянню	2
	Кредит 5	6
13.	Методики самоорганізування (самопроектування) особистості	2
14.	Тренінг особистісного зростання	2
15.	Клуб цікавих зустрічей	2
	Разом	30

8. Самостійна робота

З метою організації самостійної роботи та забезпечення ефективності підготовки студентам надається можливість виконувати творчі роботи й завдання, що мають пошуковий експериментальний та аналітичний характер. Підготовка завдань самостійної роботи сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, формуванню у студентів креативності, критичного мислення і світогляду.

Види самостійної роботи:

1. Конспект лекцій та семінарських занять.

Дана форма самостійної роботи передбачає своєчасне, повне та охайне конспектування лекційного матеріалу. Щодо конспектування семінарських занять, то допустимо довільний обсяг, але повний, розгорнений і широкий розгляд питань.

Максимальний бал – **10. 1 перевірка за період навчання**

2. Інформаційне повідомлення, доповідь

Ця форма самостійної роботи передбачає вміння критично проаналізувати оригінальний текст і зробити власні висновки щодо його актуальності. Обсяг – 3 сторінки.

Максимальний бал – **10. 1 робота за період навчання.**

3. Самодіагностика

Ця форма самостійної роботи передбачає діагностування власної особистості за допомогою пропонованих психологічних методик.

Максимальний бал – 30. Не менше 30 методик за період навчання

4. Прочитання та переказ запропонованих книг

Дана форма самостійної роботи передбачає прочитання (за вибором студента) пропонованої книги з психології, її обговорення та аналіз.

Максимальний бал – 20. 1 книга за період навчання

5. Словник понять.

Дана форма самостійної роботи передбачає добір запропонованих понять і термінів із соціологічних і психологічних словників та енциклопедії.

Максимальний бал – 10. 1 робота за період навчання.

6. Творча робота.

Дана форма самостійної роботи передбачає написання творів-есе та творів-роздумів за обраною темою.

Максимальний бал – 10. 1 робота за період навчання.

7. Тестування.

Дана форма самостійної роботи передбачає поточний контроль знань за допомогою набору тестів, дібраних відповідно до закріпленого матеріалу.

Максимальний бал – 20. 1 робота за період навчання.

8. Реферат

Дана форма самостійної роботи передбачає підготовку рефератів на пропоновану тему. Обсяг – не менше 10 сторінок.

Максимальний бал – 10. 1 робота за період навчання.

9. Індивідуальне завдання. Складання кредо власного життя.

Дана форма самостійної роботи передбачає аналітико-синтетичну творчу роботу студентів, яка допоможе їм визначити свої життєві плани; прояснити тимчасову перспективу майбутнього; допомогти просунути у плані свого особистісного розвитку, самовизначення у знаходженні власної ідентичності.

Максимальний бал – **20. 1 робота за період навчання.**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
Кредит 1		32	
1.	Сучасний контекст загальнолюдських цінностей	11	Самодіагностика за допомогою психологічних тестів і методик.
2.	Толерантність як професійна якість сучасного європейського фахівця	11	Повідомлення. Тестування.
3.	Морально-етичні проблеми людства.	10	Доповідь.
Кредит 2		30	
1.	Етикет у різних сферах життєдіяльності людини	10	Твір-роздум. Реферат
2.	Вікова періодизація психічного розвитку	18	Прочитання та аналіз книги
3.	Імідж сучасного студента	2	Контрольна робота
Кредит 3		32	
1.	Мовлення і комунікативна компетентність студента	10	Словник
2.	Майстерність управління собою.	20	Індивідуальне завдання. Складання кредо життя.
3.	Вибір оптимальної стратегії взаємодії	2	Контрольна робота
Кредит 4		26	
1.	Розвиток навичок постановки життєвих цілей	10	Конспект лекцій та семінарських

			занять.
2.	Конфліктні ситуації та методи їх вирішення	10	Реферат
3.	Психологічні інструменти протистояння емоційному вигорянню	6	Колоквіум
	Кредит 5	30	
1.	Самовиховання як фактор формування особистості.	20	Складання кредо власного життя.
2.	Підходи до класифікації ігор	5	Участь у іграх
3.	Клуб цікавих зустрічей.	5	Відгук
	Разом	150	

10. Методи навчання

Лекції з використанням дидактичного матеріалу, психологічного інструментарію, мультимедійного проектора, схем, метод проектів, ділові, рольові, ситуативні ігри, психологічний тренінг.

11. Методи контролю

30.31 У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

_ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

_ **Методи письмового контролю:** поточне письмове тестування; контрольна робота, звіт, реферат, словник.

_ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналі

12. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Накопичувальні бали (Поточна та самостійна робота)					Тестування іспит	Загальна сума
Кредити						
K1	K2	K3	K4	K5		
60	60	60	60	60	200	500

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	Кількість балів	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано
F*	1-34		

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс.
2. Електронна презентація лекцій.
3. Матеріали лекцій на електронних носіях.
4. Відео-матеріали, документальні та художні фільми.
5. Тести, методики, опитувальники, діагностувальні матеріали.

14. Рекомендована література

Базова література

1. Асмолов А.В. Психология личности. – М., 2002.
2. Барна Н. В. Імеджологія : навч. посіб. [для дист. навч.] / Н. В. Барна ; за наук. ред. В. М. Бебика. – К. : Університет «Україна», 2007. – 217 с.
3. Баррет Дж. Протестируйте себя. – СПб.: Питер, 2004. – 254 с.
4. Берн З. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений. – СПб.: Речь, 1998.
5. Булатова О. Имидж педагога – мода или необходимость? / О. Булатова // Директор школи. Україна. – 2003. – № 2. – С. 74–78.
6. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2012. – 416 с.
7. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів: Вид-во «Світ», 2001.
8. Загальна психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / упоряд. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З., Лисянська Т., Зелінська Т., Співак Н., Булах І., Зінченко Л., Абрамян Н., Гоголь О. – 3-тє вид. – К. : Каравела, 2014. – 464 с.
9. Курс общей, возрастной и педагогической психологии /Под ред. М.В. Гамезо. – М., 1982.
10. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка. – К., 1999.
11. Немов Р.С. Психология: В 3 кн. – М.: ВЛАДОС, 1998. – Кн. 2

12. Нуреева О. С. Вдалиі імідж як запорука професійного успіху / О. С. Нуреева, О. В. Скворчевська // Географія. – 2007. – №7 (83). – С. 33–36.
13. Пиаже Ж. Психология интеллекта. // Избранные психологические труды. М., 1994.
14. Психология: підручник для студентів \ \ За ред. Ю. Л. Трофімова. – К.: «Либідь», 1999. – 560с.
15. Фридман Л.М., Кулагина И.Ю. Психологический справочник учителя. – М., 1991.

Допоміжна література

1. Булка Н. І. Ресурси соціального інтелекту: адаптивність, комунікативність, креативність // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 9.
2. Джонсон Д. В. Удосконалення вміння спілкуватись // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 6.
3. Коломинский Я. Л. Человек: психология: Кн. для учащихся ст. классов. – 2-е изд. – М.: Просвещение, 1986. – 223с.
4. Пивоварова О. В. Методи розвитку творчого мислення // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 2.
5. Платонов К. К. Занимательная психология. – М. Прогресс - Лейпциг, 1978. – 351с.
6. Розов В. І. Психотехнології адаптивної саморегуляції стресу // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 10.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://chitalka.info>
2. <http://pidruchniki.ws>
3. <http://studentam.net.ua/>
4. <http://www.ikpp.npu.edu.ua/>